

Lärande för hållbar utveckling i Malmö

Verksamhetsplan 2009

Upprättad
Datum: 2009-02-16
Version: 1.0
Ansvariga: Johanna Ekne, Åsa Hellström, Per-Arne Nilsson
Förvaltning: Miljöförvaltningen
Enhet: Miljöstrategiska avdelningen

Bakgrund

Malmö har goda möjligheter att bli en internationellt ledande kunskaps- och utvecklingsstad för hållbar utveckling. Pedagogiska insatser kopplade till de åtgärder för hållbar utveckling som görs i staden är en väsentlig del av en sådan ambition.

FN:s generalförsamling har deklarerat att 2005-2014 ska vara en dekad för lärande för hållbar utveckling. Det finns inom detta ett stort behov av konkreta storskaliga exempel på städer som tar helhetsgrepp för hållbar stadsutveckling i praktiken kombinerat med utveckling av koncept för lärande och kunskapsspridning om hållbar utveckling.

Tillsammans med Region Skåne, Malmö högskola, Lunds kommun och Lunds universitet deltar Malmö stad i utvecklingen av Skåne som ett RCE, en region för lärande för hållbar utveckling (Regional Centre of Expertise on Education for Sustainable Development). Detta innebär ett åtagande att arbeta som initiativtagare och föregångare på detta område.

Arbetet med denna verksamhetsplan har skett i nära samarbete med bl.a. Utbildningsnämnden och Resurscentrum för mångfaldens skola.

"Malmö stad arbetar aktivt med olika insatser inom ramen för *FN:s decennium om lärande för hållbar utveckling*. Tillsammans med *Region Skåne, Malmö högskola, Lunds kommun* och *Lunds universitet* deltar vi i utvecklingen av Skåne som ett *RCE*, en region för lärande för hållbar utveckling (*Regional Centre of Expertise on Education for Sustainable Development*). Vi satsar även i år 5 miljoner kronor på olika insatser som inom lärande för hållbar utveckling. Det handlar till exempel om gröna skolgårdar, utepedagogik, fortbildning av pedagoger samt klimatexperiment i skolan."

Syfte

Syftet med arbetet är:

- Att fortsätta höja kunskapen om hållbar utveckling i Malmö
- Att uppmuntra nya metoder för kunskapsförmedling om hållbar utveckling

Målet är att Malmö år 2014 ska kunna uppvisa konkreta resultat i form av ökad medvetenhet och välgrundad kunskap om hållbar utveckling i samtliga verksamheter. Arbetet med lärande för hållbar utveckling ska 2014 vara integrerat i alla berörda verksamheter på ett sätt som gör att arbetet kan övergå i ordinarie verksamhet.

Detta ska ske genom:

- Ett fortsatt koordinerat arbete med lärande för hållbar utveckling som möjliggör för alla aktörer i Malmö att arbeta med frågorna i samförstånd och på ett strukturerat sätt.
- En samlad information om vad som görs för att medvetandegöra såväl aktörer som beslutsfattare och Malmöbor i gemen, samt vår omvärld.

Arbetet ska visa upp Malmö som ett föredöme både internationellt och nationellt.

Åtgärder i särskild budget 2009

Nedan angivna åtgärder har prioriterats i den utökade budgeten för lärande för hållbar utveckling som antagits för 2009.

1. Mat och lärande för hållbar utveckling	0,65 Mkr
2. Klimatexperiment i skolan	0,6 Mkr
3. Gröna skolgårdar	0,5 Mkr
4. Utepedagogik	0,6 Mkr
5. Interregionalt samarbete samt forskningscirkel på skolor	0,6 Mkr
6. Gymnasiesamarbete Malmö Lund	0,1 Mkr
7. Konferens/Vetenskapsfestival	0,35 Mkr
8. RCE Skåne	0,6 Mkr
9. Plattform för samordning	0,3 Mkr
10. Leva på en Planet	0,7 Mkr
Summa	5,0 Mkr

Beskrivning av prioriterade åtgärder

1. Mat och lärande för hållbar utveckling – Samarbete mellan flera förvaltningar i Malmö stad och Malmö högskola för att genomföra fortbildning för pedagoger. Pedagogerna ställs inför nya krav i och med det nya tänket kring hållbarhet och efterfrågan på fortbildning är stor. Fortbildningen kommer att bli i form av poängkurser, speciellt riktade studiedagar, studiecirkel för pedagogisk personal med mera.

2. Klimat-X – fortsatt utveckling o satsning på Klimat-X på Malmö museum. Klimat-X är en levande experimentverkstad med klimatexperiment hands-on för elever och pedagoger och innehållet ska ses över och vidareutvecklas. Ett samarbete med WWF och deras pedagogiska material har utvecklats och resulterar i en ny stor fortbildning för pedagoger. Klimatfrågan lyfts speciellt också med tanke på KlimatTopmötet i Köpenhamn 2009. Verksamheten är en resurs för alla Malmös elever och pedagoger med lektionsupplägg och kurser/riktad fortbildning.

3. Gröna skolgårdar – En arbetsgrupp för Gröna skolgårdar har i flera år arbetat för att utveckla skolgårdar i Malmö till positiva mötesplatser och lärande utemiljöer. Arbetsgruppen arbetar också för utveckling och utökning av miljö- och utomhuspedagogik. I gruppen ingår representanter från stadsdelarna Centrum, Södra innerstaden, Kirseberg, Fosie samt från Gatukontoret, Miljöförvaltningen, Stadsbyggnadskontoret, Utbildningsförvaltningen och Serviceförvaltningen. Medel avsätts till en skolgårdsinspiratör på Naturskolan och för att fortsätta utveckla skolgården som pedagogisk arena och möjliggöra förändringar på skolgårdarna i Malmö.

4. Utepedagogik – Att kunna använda sig av "det utvidgade klassrummet" ställer nya och andra krav på pedagogerna i skolan och framförallt i en stad. Möjligheterna är många att använda sig av stan, parkerna och utemiljön i undervisningen. Medel avsätts för ett samarbete mellan Naturskolan och Malmö högskola där det ingår fortbildning och metodutveckling för pedagoger och särskilt förskolepedagoger.

5. Interregionalt samarbete samt forskningscirkel på skolor – Avsikten är att bygga upp ett samarbete om lärande för hållbar utveckling mellan skolor i Malmö, Lund, och Köpenhamn samt Malmö högskola, Danmarks pedagogiska universitet och Lunds universitet. I Malmö kommer man bl.a. att arbeta med forskningscirkel på skolor enligt en metod som har utvecklats av Resurscentrum för mångfaldens

skola och Malmö högskola. I Malmö är det primärt Kirsebergs stadsdelsförvaltning som medverkar i samarbetet.

6. Gymnasiesamarbete Malmö Lund – Fortsatt samarbete mellan Katedralskolan i Lund och Pauliskolan i Malmö inom ämnet "hållbar utveckling" där lärarna på Pauliskolan erbjuds medel för deras utveckling av samarbetet med Lund samt kompetensutveckling inom området lärande för hållbar utveckling. Studenterna erbjuds, via sin undervisning, inblick och handlingskompetens inom området.

7. Konferens/Vetenskapsfestival – ett större arrangemang för pedagoger i alla skolformer för att främja inläring och förståelse för hållbar utveckling. En möjlighet att mötas i föreläsningar, dialoger och olika workshops för utbyte av metoder och verktyg.

8. RCE Skåne – Samordning, information, tryck och webb samt deltagande i det löpande arbetet inom RCE Skåne fortsätter och en ny informationsportal på nätet har tagits fram. Arbetet inom RCE Skåne bedrivs genom att de medverkande aktörerna tar ansvar för olika delar av verksamheten. Malmö stad har åtagit sig det löpande informationsarbetet.

9. Plattform för samordning av resurser och verksamheten med lärande för hållbar utveckling inklusive en gemensam målbild och vision kring arbetet i Malmö med hållbar utveckling. Resultatet presenteras på ett strukturerat sätt, på internet, för att underlätta för de som vill veta mer om arbete med och kring lärande för hållbar utveckling. En ständigt aktuell webbsurs.

10. Leva på en Planet – Samarbete med Malmö museum, Globala skolan, Sida, WWF med flera om lärande för hållbar utveckling och utveckling av en samarbetsplattform med Malmö museum. WWF och Malmö utvecklar nu ett samarbete som enligt avsiktsförklaringen ska gynna lärande och stadsutveckling för en framtid på en planet. Malmö Museer och Ekocentrum kommer också att involveras i aktiviteterna som bl a inkluderar fortbildningsinsatser, en lärandearena där ungdomar och samhällsföreträdare möts för inspiration och diskussion, implementering och utställningar av klimatinnovationer i verkligheten och uppföljning av stadens ekologiska fotavtryck och koldioxidfotavtryck. Det återkommande temat i alla aktiviteterna är utmaningen att i och genom Malmö bidra till ett gott liv för alla genom smarta fotavtrycksminskande lösningar, dvs att skapa en framtid för alla på en planet (istället för de tre som skulle krävas om alla på jorden levde som vi svenskar). Lärdomarna från samarbetet vill WWF använda som inspirerande exempel i sitt framväxande internationella arbete med att minska städernas fotavtryck och bidra till globalt intressanta lösningar på klimatfrågan.